

2401000105020535
EXAMINATION OCTOBER 2024
BACHELOR OF ARTS (FIFTH SEMESTER)
SANSKRIT – XIV
VYAKRAN SHASTRA & BHASHAVIGYAN

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination: **BACHELOR OF ARTS (FIFTH SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject: **SANSKRIT – XIV**
VYAKRAN SHASTRA & BHASHAVIGYAN
 - c. Subject Code No: **2401000105020535**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

10

1. ભટ્ટોજી દિક્ષિતે કયા ગ્રંથની રચના કરી છે? તેના પ્રથમ પ્રકરણનું નામ જણાવો.
2. વર્ણોનાં ઉચ્ચારણસ્થાનો જણાવો.
3. 'સવર્ણ' સંજ્ઞા સમજાવો.
4. 'હલ્' સંજ્ઞાથી કયા કયા વર્ણોનો બોધ થાય છે?
5. ભાષાની કોઈ પણ એક વ્યાખ્યા આપો.
6. અનુકરણ વાદ સમજાવો.
7. ગ્રીમ નિયમ મુજબ આ.ભા.યુ. ભાષાના પ્રથમ વર્ણ ધ્વનિઓ 'ક, ત, પ' જર્મનિક ભાષાઓમાં કયા ધ્વનિ રૂપે પરિવર્તન પામ્યા છે ?

Q.2 (અ) નીચેના સૂત્ર સમજાવો. (ગમે તે બે)

8

- (૧) ઉપદેશેઽજનુનાસિક્ इत् | ૧-૩-૨
- (૨) તસ્યાદિત ઉદાત્તમર્ધહસ્વમ્ | ૧-૨-૩૨
- (૩) નાઽઽજ્ઞલૌ | ૧-૧-૧૦

(ब) सविस्तार समझवो. (गमे ते अेक)

5

(१) यन्नो व्दिधा । आभ्यन्तरो बाह्यश्च।

(२) तेन सपादसप्ताध्यायीं प्रति त्रिपादि असिद्ध, त्रिपाद्याम् अपि पूर्वं प्रति परं शास्त्रम् असिद्धम् ।

Q.3 भाषाना अभ्यासनी विविध पद्धतिओ सविस्तर वर्णवो.

13

अथवा

भाषा विज्ञानना अध्ययनमां योगदान आपनार विदेशी विद्वानो विशे विस्तृत माडिती आपो.

Q.4 ट्रेकनोध लणो. (गमे ते अे)

14

(१) माहेश्वराणि सूत्राणि ।

(२) ध्वनिपरिवर्तनना नियमो

(३) भाषानी उत्पत्ति विषयक विविध वादो

(४) भाषाना अंगो
